Реден број на прилогот: 17

Прилог бр.3	Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	ОПШТА ЕНТОМОЛОГИЈА			
2.	Код	ФЗНХ 87			
3.	Студиска програма	Заштита на растенијата - Фитомедицина			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Факултет за земјоделски науки и храна-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година/семестар	Трета година; V семестар	7.	Број на ЕКТС Кредити	6
8.	Наставник	Проф. д-р Станислава Лазаревска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Претходни општи предзнаења од биологија, екологија, агроекологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Познавање на инсектите (класа Insecta), како најбројна група животни, членконоги (тип Arthropda) во царството Animalia. Познавање на теориите за настанок на инсектите во геолошкиот развој на земјата и развој на ентомологијата како научна дисциплина. Детално познавање на морфолошката и анатомската градба на инсектите со цел идентификација и детерминација на видовите. Познавање на биологијата, размножувањето и развојот на инсектите и нивното влијание во животната средина. Познавања на популациите на инсектите и нивното местото во биоценозите, агробиоценозите, ентомоценозите. Познавање на влијанието на абиотскиот, биотскиот и антропогениот фактор на популацијата на инсектите, масовните појави и нивното менаџирање. Познавање на методите и техниките за ловење на инсектите и нивното препарирање, обележување, конзервирање и чување во ентомолошките збирки.				
11.	Содржина на предметната програма: Воведни напомени за значењето на инсектите во секојдневниот живот, во стопанството, земјоделството, хумаката медицина, ветеринатата. Постанок и филогенија на инсектите. Систематска припадност на класата Insecta во типот Arthropoda и систематика на класата Insecta. Морфологија на инсектите (градба на телото, глава, антени, усни апарати, гради, крила, нозе, стомак и негови надворешни додатоци, градба на кожа, боја на кожата, стридулација, жлезди со надворешно лачење и нивни продукти). Внатрешна, анатомска градба на инсектите (мускулно ткиво, систем за варење, крвни органи и крв, систем за дишење, нервен систем, сетила, жлезди со внатрешно лачење и нивни продукти). Размножување (гаметогенеза, партеногенеза, хермафродитизам, педогенза, полиембрионија) и развој на инсектите (хемиметаболоја, холометаболија, неометаболија, стадиум јајце, стадиум ларва, стадиум кукла, стадиум имаго, полиморфизам). Популации на инсектите и нивни параметри. Еколошка валенца. Влијание на абиотскиот, биотскиот и антропогениот фактор врз популациите на инсектите. Календар на развој и градација на популацијата на инсектите. Кривата на Швертфегер. Вкупното дејство на еколошките фактори. Промени на бројноста на инсектите и масовни појави на инсектите.				
12.	Методи на учење: Предавања поддржани со компјутерски и видео презентации, поттикнување дискусија, изработка на групни и индивидуални семинарски работи, студии на случај, консултации, повикување на гости експерти и предавачи, стручњаци од пракса, одбрана на проектна задача итн. Вежбите ќе се одвиваат лабораториски и теренски. Ќе се практикуваат форуми, дискусии и консултации.				
13.	Вкупен расположлив фонд на време	6 ЕКТС x 30 часови = 180 часови			
14.	Распределба на расположливото време	45+30+105 = 180 часови (15.1+15.2+16.1+16.2+16.3)			

15.	Форми на наставните Активности	15.1	Предавања – теоретска настава	45	часови
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски, теренски), консултации, семинари, тимска работа	30	часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	20	часови
		16.2	Самостојни задачи	20	часови
		16.3	Домашно учење	65	часови

17.	Начин на оценување			
	17.1	Тестови	60	бодови
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	10	бодови
	17.3	Активност и учество	30	бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)			до 50 бода	5 (пет)	(F)
				од 51 бода до 60 бода	6 (шест)	(E)
				од 61 бода до 70 бода	7 (седум)	(D)
				од 71 бода до 80 бода	8 (осум)	(C)
				од 81 бода до 90 бода	9 (девет)	(B)
				од 91 бода до 100 бода	10 (десет)	(A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит					
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Анонимна анкета на студентите		
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Станислава Лазаревска, Миле Постоловски	Општа ентомологија	Станислава Лазаревска, Миле Постоловски Скопје	2013
		2.	Миле Постоловски, Станислава Лазаревска	Земјоделска ентомологија	Миле Постоловски, Станислава Лазаревска Скопје	2014
		3.	Љупка Хаџиристова	Шумарска ентомологија I и II дел	УКИМ, Шумарски факултет, Скопје	1995
		4.	http://www.fauna-eu.org/			
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Price P.W., Denno R.F., Eubanks M.D., Finke D.L., Kaplan I.	Insect Ecology - Behavior, Populations and Communities	Cambridge University Press	2011
		2.	Maceljski Milan, Igrc-Barcic Jasminka	Entomologija	Zrinski, Zagreb	1991
		3.	Н. Танасијевиќ, Д. Симова-Тошиќ. Е. Анчев	Земјоделска ентомологија	Универзитет Кирил и Методиј, Скопје	1985
		4.	Стручни списанија, часописи, публикации од областа на ентомологија, заштита на растенија, екологија	Заштита на растенија, Biljna zastita, Zastita bilja, Biljni lekar, Journal of Applied Entomology, Bulletin EPPO/OEPP/OILB/MOBB		
		5.	Интернет			